

4. Мухаметзянова Г. В. Профессиональное образование за рубежом [Текст] / Г. В. Мухаметзянова // Специалист. — 2011. — № 6. — С.2-10.
5. Ничкало Н. Г. Профтехосвіта у Білій книзі національної освіти [Текст] / Н. Г. Ничкало // Професійно-технічна освіта. — 2009. — № 4. — С.3-4.
6. Опреан К. Адекватна реакція на тиск "за реформу" і "проти реформи" у вищій освіті Румунії в руслі Болонського процесу / К. Опреан // Высшее образование в Европе. — 2007. — № 1 (Т. XXXII) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.logosbook.ru.
7. Пальчук, М. І. Еволюційний розвиток професійної підготовки виробничого персоналу в країнах ЄС: досвід Великої Британії [Текст] / М. І. Пальчук // Вища школа. — 2011. — № 2. — С. 85-98. — ISSN 1682-2366.
8. Пехота Е. Н. Индивидуализация профессионально-педагогической подготовки учителя: Дис... д-ра пед. наук: 13.00.04 / Институт педагогики и психологии профессионального образования АПН Украины. — К., 1997. — 430с.
9. Сапожников С. В. Тенденції розвитку педагогічної освіти в Румунській республіці [Текст] / С. В. Сапожников // Педагогіка і психологія. — 2009. — № 3(64). — С. 131-141.

ПАЛЬЧУК М. І.

МОДЕЛЬ ПРОФЕСІОНАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ РУМУНИИ – ПЯТЫЙ ЭТАП ЕВРОПЕЙСКОЙ ИНТЕГРАЦИИ

В статье рассмотрены тенденции развития системы образования Румынии – страны, присоединившейся к Европейскому Союзу в рамках пятого этапа евроинтеграции. Обосновывается важность практического использования прогрессивного опыта этой страны в построении интеграционной модели профессиональной подготовки производственного персонала в Украине.

Ключевые слова: профессиональное образование и обучение, конкурентоспособность, мировой рынок труда, образовательная траектория, система обеспечения качества образования, система квалификаций.

ПАЛЧУК М. І.

PROFESSIONAL EDUCATION AND TRAINING MODEL IN ROMANIA – THE FIFTH STAGE OF EUROPEAN INTEGRATION

The article is focused on the tendencies of educational system development in Romania – the country which joined the European Union on the fifth stage of eurointegration. The author justifies the importance of practical use of that progressive achievement in the creation of personnel professional training integration model in Ukraine.

Key words: the system of vocational and technical education, competitiveness, the global labour market, educational trajectory, the security system of quality in education, the system of qualifications.

УДК 378:681.3

ФЕДАК С. А., ВОБК І. Р.

м. Тернопіль, Україна

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ПИСЬМА АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Стаття присвячена використанню Інтернет-ресурсів під час навчання письма студентів вищих навчальних закладів. Описано основні типи електронних джерел та запропоновано способи оптимального застосування ресурсів мережі.

Ключові слова: інтернет-ресурси, навички письма, веб-пошук, спілкування

В останні роки все частіше піднімається питання про застосування нових інформаційних технологій у вищій школі. Це не тільки нові технічні засоби, а й нові форми і методи викладання, новий підхід до процесу навчання. Основною метою навчання іноземних мов є формування та розвиток комунікативної культури, навчання практичного оволодіння іноземною мовою. Завдання викладача полягає в тому, щоб створити кожному студенту умови для практичного оволодіння мовою, вибрати такі методи навчання,

які дозволили б кожному виявити свою активність, свою творчість. Сучасні педагогічні технології, такі як навчання в співробітництві, проектна методика, використання нових інформаційних технологій, інтернет-ресурсів допомагають реалізувати особистісно-орієнтований підхід у навчанні, забезпечують індивідуалізацію і диференціацію навчання з урахуванням здібностей, рівня підготовки, інтересів студентів тощо [1, 32].

В останні роки фахівці з викладання іноземних мов за кордоном та в Україні приділяють

багато уваги роботі із сучасними електронними ресурсами [1; 2; 6; 8]. Проте у нашому дослідженні ми маємо на меті звернути увагу на способи використання ресурсів всесвітньої мережі для розвитку конкретних умінь та навичок, зокрема письма.

Загальновідомим є те, що для україномовних студентів проблемним є як засвоєння орфографії, так і написання робіт (нарисів, проектів тощо), оформлення листів та ділових документів іноземною мовою. На нашу думку, саме Інтернет є джерелом, яке сприяє розвитку цих мовних навичок, даючи і необхідну інформацію, і тренувальні ресурси, вмотивовуючи навчальну діяльність.

Форми роботи з комп'ютерними навчальними програмами під час вивчення іноземної мови включають:

- Вивчення лексики;
- Відпрацювання вимови;
- Навчання діалогічного і монологічного мовлення;
- Навчання письма;
- Відпрацювання граматичних явищ [3, 41].

Можливості використання Інтернет-ресурсів величезні. Глобальна мережа Інтернет створює умови для отримання будь-якої необхідної студентам і викладачам інформації, з будь-якої точки земної кулі: країнознавчий матеріал, новини з життя молоді, статті з газет і журналів, необхідну літературу і т.д.

У даній роботі ми ставимо за мету продемонструвати можливості використання інтернет-ресурсів під час навчання студентів письма.

На заняттях з іноземної мови за допомогою Інтернету можна вирішувати цілий ряд дидактичних завдань: формувати навички та вміння читання, використовуючи матеріали глобальної мережі; вдосконалювати вміння писемного мовлення; поповнювати словниковий запас; формувати стійку мотивацію до вивчення англійської мови [5, 9].

В даний час пріоритет віддається комунікативності, інтерактивності, автентичності спілкування, вивчення мови в культурному контексті, автономності та гуманізації навчання. Ці принципи роблять можливим розвиток міжкультурної компетенції як компонента комунікативної здібності.

Кінцевою метою викладання іноземних мов є навчання вільного орієнтування в іншомовному середовищі та вміння адекватно реагувати в різних ситуаціях, тобто спілкування. Щоб навчити спілкування іноземною мовою, потрібно створити реальні, справжні життєві ситуації

(тобто те, що називається принципом автентичності спілкування), які будуть стимулювати вивчення матеріалу і виробляти адекватну поведінку.

Приміром, спілкування у віртуальній реальності здійснюється за допомогою електронної пошти, на форумах та в чатах. Це можна успішно використати для оволодіння навичками письма, а також для міжкультурної компетенції. Студентам можна запропонувати такі види діяльності:

1. Встановлення дружнього листування.

Міжнародний обмін листами можна здійснювати в будь-якій групі і на якому рівні володіння мовою. Крім цілеспрямованого використання вивчається, встановлення дружніх контактів та вивчення таким чином культури, електронне листування має свої переваги в порівнянні з паперовою: воно швидше, зручніше і дешевше [8, 23].

Знайти партнерів по листуванню для своїх учнів можна наступним чином:

1. Звернутися з відповідним запитом до TESL-L (computer-assisted language learning sub-branch listserv@cunyvm.cuny.edu / listserv@cunyvm.bitnet) або TESL-K-12 (listserv@cunyvm.cuny.edu);
2. Звернутися до лист-серверу для міжкультурних зв'язків (Intercultural E-Mail Classroom Connections www.iecc.org, www.stolaf.edu/network/iecc), що пропонує встановлення листування з різними цілями: для виконання спільних проектів, обговорення насущних проблем, ведення дискусій між цілими групами.
3. Відвідати домашню сторінку E-mail for ESL/LINC Students (<http://edvista.com/claire/linc.html>). Вона пропонує допомогу та інструкції з використання e-mail, вільний доступ до електронної пошти, допомагає знайти друзів по листуванню, пропонує участь у парних і групових проектах, і, крім цього, надає посилання до всіляких корисних ресурсів.

Для отримання оптимальних результатів такого виду діяльності необхідно звернути увагу на деяких проблемах, які можуть виникнути під час роботи.

Викладачі, які інтегрували e-mail в навчальний процес, відзначають недостатню глибину змісту листування. Початкова зацікавленість швидко проходить і студенти опиняються в скрутному становищі, не знаючи про що писати [7, 56]. Щоб уникнути розчарування, необхідно обов'язково співвіднести пропонований вид роботи із загальним навчальним планом і не можна пускати його на самоплив. Наприклад, можна запропонувати розпитати своїх друзів по листуванню з тієї чи іншої теми і на базі отриманих результатів зробити доповідь на занятті.

Не на всі листи приходять відповіді, що тягне за собою найглибше розчарування. Щоб цього не сталося, можна запропонувати студентам спілкуватися відразу з декількома партнерами (в тій же групі або в паралельній, в іншому місті і навіть країні).

Проаналізувавши досвід використання електронної пошти в процесі навчання іноземних мов, можна дійти до наступних висновків:

1. Перевага віддається роботі в невеликих групах, без жорсткого контролю з боку викладача. Найкращі результати досягаються за рахунок можливості учнів самим вибрати тему для обговорення, а не беззаперечно слідувати вказівкам викладача і більшості групи (в такому випадку просто утворюється нова група).
2. Електронна комунікація – прекрасна мовна практика, де здійснюється перехід від форми до змісту – у бік істинного спілкування і вільного формування думок. Присутність реальної публіки забезпечує підвищення якості листування – мова студентів стає більш виразною, до звичайних розповідного і описового жанрів додається аргументація.
3. Змінюється процес листування – більше уваги приділяється редагуванню робіт і виправленню помилок, причому навіть для складання монологів студенти нерідко звертаються за ідеями або порадами до своїх партнерів – така робота є втілення принципу інтерактивності.
4. Використання e-mail підвищує інтерес до самого процесу вивчення мови. Крім формального мовного досвіду, набутого за допомогою телекомунікацій, не можна заперечувати і розвитку міжкультурної компетенції. Більше того, можна сміливо стверджувати, що на сьогоднішній день використання ресурсів інтернет, в т.ч. e-mail – найбільш ефективний і доступний спосіб опанування крос-культурної грамотністю в умовах реального спілкування.

Як вже зазначалося вище, для підвищення ефективності використання e-mail повинно бути цілеспрямованим. Набір завдань може бути приблизно таким:

- помістіть оголошення про пошук друзів на різних сайтах по листуванню;
- напишіть інформацію про себе;
- вишліть кілька повідомлень, наприклад, 2–3 на тиждень;
- для того щоб отримати відповідь, задайте в кінці запитання, які вас цікавлять;
- прийміть не менше трьох відповідей на свої повідомлення;
- надайте повний звіт про виконану роботу: що ви зробили, що з цього вийшло, що нового ви дізналися, як ви оцінюєте завдання. Додайте до звіту свої листи та відповіді на них.

2. Дуже ефективним способом розвитку навичок письма, використовуючи інтернет-ресурси, є створення спільних навчальних проектів.

Студенти не просто діляться інформацією з партнерами з різних кінців світу, а спільно працюють над будь-яким проектом: вибирають тему, розробляють методи дослідження, створюють свій стенд, де розміщують отримані результати. Тему проекту можна вибрати з уже запропонованих кимось на лист-сервері або помістити туди свою і чекати відповідних контактів. Наприклад, сторінка E-mail Project Home Page (www.otan.dni.us) пропонує для дослідження наступні проблеми: наркотики, стрес, харчування, влада, вплив рекламних оголошень на людину, здоров'я, порівняння цін на товари в різних регіонах, народна медицина та багато інших.

Зараз розробляються наступні проекти: E-mail Project – студенти з різних країн сформували багатонаціональні команди, яким було запропоновано взяти участь в одному з трьох проектів: змагання з розв'язання проблем навколишнього середовища, міський проект і змагання зі створення інтернаціонального робота. У ході дослідження команди склали численні документи: вступні статті, технічні звіти, твори. Одним з результатів даного проекту стало створення домашньої сторінки International Writing Exchange (<http://www.hut>). K-12 Projects. Деякі проекти включають в себе публікацію робіт студентів, обмін – від листівок до думок, порівняльні дослідження. Project Icons – за своєю структурою проект нагадує ООН. Учні з різних країн утворюють переговорні групи із заданої теми, що представляють окрему країну (наприклад, демографічний контроль або глобальне потепління). Групи обмінюються інформацією і за допомогою електронної пошти ведуть міжнародні переговори, які закінчуються дебатами в системі реального часу. Міжнародні розмови в системі реального часу – можливі через IRC (Internet Relay Chat) і schMOOze University (<http://arthur.rutgers.edu>). Друкована інформація відразу ж з'являється на екранах усіх учасників, імітуючи живе інтернаціональне спілкування. При цьому можна переходити з кімнати в кімнату (за інтересами), придумати собі образ, грати в ігри.

Сайт SchMOOze University ставить своєю метою вивчення мови безпосередньо в спілкуванні, з обміном досвідом та ідеями між студентами. Інтернет він надає доступ до всіляких лінгвістичних ігор, онлайн-словників, вихід на різні пошукові системи та глобальні каталоги. Велика увага приділяється міжкультурному обміну.

Особливо цікаво використовувати матеріали мережі при роботі над різними проектами. Викладач може поставити завдання підібрати необ-

хідну для обговорюваної проблеми інформацію, попросити учнів погодитися з нею, взяти до відома при роботі над проектом, або, навпаки, оскаржити її, для чого також необхідні факти, інформація.

Робота з інформацією – одне з головних завдань навчання іноземних мов у сучасній вищій школі. Підручники не надають достатньої кількості текстів, які б могли зацікавити своєю актуальністю, сьогочасної значимістю і надати достатню кількість практики. При роботі над проектом завжди потрібна додаткова інформація, що дозволяє задіяти найрізноманітніші можливості та ресурси Інтернет. Пошук потрібної інформації призводить учасників проекту у віртуальні бібліотеки, бази даних, віртуальні музеї, на різні інформаційні та освітні сервери [4, 84].

Необхідність підготовки спільного проекту вимагає звернення до текстових, графічних редакторів, застосування різних мережевих програм, що дозволяють використовувати графіку, анімацію тобто мультимедійні засоби. Таким чином, проект стає міждисциплінарним.

Самостійне створення презентацій приваблює усіх студентів. Теми презентацій можуть відповідати найрізноманітнішим запитам. Саме тут проявляється індивідуальність студента, його бачення матеріалу. Ці презентації є хорошою підмогою в роботі з навчання іноземним мовам. Застосування презентацій на заняттях дає можливість анімації, зміни і виділення найбільш значимих елементів за допомогою кольору, шрифту, нахилу, розміру. При необхідності можна повторити той чи інший етап. Крім того в презентацію можна додати фотографії, схеми, таблиці, що ще більше підсилює навчальний ефект. Таким чином, здійснюється особистісно-орієнтоване навчання.

З досвіду роботи з презентаціями можна зробити висновок: концентрація уваги учнів на матеріалі викладання наближається до 100%; швидкість і якість засвоєння теми збільшуються. Зазвичай вже на наступному занятті студенти майже безпомилково працюють над пройденою темою; з'являється відповідальне ставлення до навчання.

3. Користуються достатньою популярністю в освітньому просторі так звані веб-квести, інтернет-сайти, які розробляються для максимальної інтеграції інтернет-технологій у навчальні предмети на різних рівнях навчання. Особливістю освітніх веб-квестів є те, що інформація для самостійної роботи студентів може перебувати на різних веб-сайтах, а результат роботи з квестами представлений публікацією у вигляді веб-

сторінки або веб-сайту. Для роботи з веб-квестом його розробник Берні Додж, професор університету Сан-Дієго, визначив такі види завдань: переказ, компіляція, творче завдання, аналітичне завдання, обґрунтування певної точки зору, вироблення рішення із гострої проблеми, журналістське розслідування, наукове дослідження, планування та проектування.

Існує чимало доказів на користь використання веб-квестів у процесі вивчення іноземної мови. При відносно низькому рівні комп'ютерних навичок студентів, досягаються дві основні мети навчання мови – комунікація та обмін інформацією. Квести дозволяють включити в самостійну роботу, як окремого студента, так і колектив студентів. Такий вид сайтів сприяє розвитку критичного мислення, вміння порівнювати, аналізувати, класифікувати інформацію. У студентів при роботі з квестами підвищується мотивація, що в свою чергу веде до підвищення ефективності навчання.

Як відомо, все, чого навчається людина, вона прагне використовувати в майбутній діяльності. Відомо також, що використання знань, навичок, умінь ґрунтується на перенесенні, а перенесення залежить насамперед від того, наскільки адекватні умови навчання тим умовам, в яких ці знання, навички, вміння використовувати. Отже, готувати студента до участі в процесі іншомовного спілкування потрібно в умовах іншомовного спілкування, створених на занятті.

В інтернеті є багато корисних ресурсів і для формування писемного мовлення.

Наприклад, за адресою <http://www.english.ru/letter> розміщено ефективний курс Ольги Азарової "Ділові та особисті листи англійською мовою". Матеріал подано за наступним планом:

Оформлення стандартного листа. Адреса, дата, звернення, закінчення, підпис, додаток, копія. Деякі спеціальні поштові відправлення.

- Мета листа.
- Текст листа.
- Загальні правила.
- Види ділових листів.
- Резюме.
- Як написати супровідний лист до резюме.
- Деякі приклади ділової переписки.
- Факси, телеграми.
- Прийняті скорочення.
- Електронна пошта. Загальні правила.
- Словник GB і US версій.
- Приватні листи.
- Приклади особистих листів.

ON-LINE WRITING LAB. <http://www.owl.English.Purdue.edu> – сайт американського уні-

верситету Пурдю, містить багато корисних посилань на корисні для розвитку писемного мовлення ресурси.

Важливі для студентів навички – це написання розповідей, нарисів, есе. Майстерні з їх розвитку знаходимо на сайті <http://esl.about.com>. Завдання призначені для студентів. Що володіють іноземною мовою на достатньо високому рівні –upper-intermediate.

<http://www.esl-galaxy.com/writing.html> – це великий вибір письмовій практиці, на якому завдання поділені на рівні. Сторінка обладнана схемами, зразками, підтримкою. Наприклад, на рівні elementary багато вправ на підстановку, впорядкування пропозицій в потрібному порядку, опис картини і т. д. Завдання яскраво оформлені.

<http://www.sil.org> Лист з підтримкою. Використання схем і word maps.

<http://www.languagearts>. Тут ми бачимо великий вибір презентацій з формування навичок письма. Простий і зручний алгоритм.

Отже, використовуючи Інтернет-ресурси під час навчання письма, можна ефективно вирішити цілий ряд навчально-дидактичних завдань, зокрема формувати стійку мотивацію, активізувати мислительні здібності студентів, унаочнювати заняття, забезпечувати навчальний процес новими автентичними матеріалами. У процесі такого навчання студенти формують навички самостійної роботи з матеріалами, навчальний

процес інтенсифікується, вдається реалізувати комунікативний, особистісно-орієнтований та диференційований підхід до навчання. Відбувається живе спілкування з представниками інших країн та культур.

Література:

1. Белая, Т. Н. Компьютеризация обучения преподавания английского языка / Т. Н. Белая, Ю. А. Белый // Иностранные языки в школе. — 1998. — №1. — С. 32-34.
2. Воробьев, Г.А. Веб-квест технологии в обучении социокультурной компетенции: Английский язык, лингвистический вуз. / Г.А. Воробьев. Дис...канд. пед. наук, — Пятигорск. — 2004.
3. Гальскова, Н. Д. Компьютер на уроках иностранного языка / Н. Д. Гальскова // Иностранные языки в школе. — 1997. — №5. — С. 40-42.
4. Милеева, М.Н. Авторская методика преподавания английского языка в условиях многоуровневого обучения студентов технических вузов / М.Н. Милеева // Материалы всероссийской научно-практической конференции "Иностранный язык в техническом ВУЗе: проблемы и перспективы". — Иваново: ИГХТУ, — 2009. — С. 83 — 88.
5. Палат, Е. С. Интернет на уроках иностранного языка / Е. С. Палат // Иностранные языки в школе. — 2001. — №2. — С. 5-9.
6. Полилова, Т. А. Внедрение компьютерных технологий в преподавание иностранных языков / Т. А. Полилова, В. В. Пономарева // Иностранные языки в школе. — 1997. — №6 — С. 6-13.
7. Преподавание в сети Интернет: Учебное пособие /Отв. редактор В.И. Солдаткин. — М.: Высшая школа. 2003. — 792 с.
8. Титова, С.В. Ресурсы и службы Интернета в преподавании иностранных языков / С. В. Титова. — М.: Издательство Московского университета, 2003. — С. 267.

ФЕДАК С. А., ВОВК І. Р.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИНТЕРНЕТ-РЕСУРСОВ ПРИ ОБУЧЕНИИ ПИСЬМУ НА АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКЕ СТУДЕНТОВ ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЙ

Статья посвящена использованию Интернет-ресурсов для обучения письму студентов высших учебных заведений. Описаны основные типы электронных ресурсов и предложены способы оптимального использования ресурсов сети.

Ключевые слова: интернет-ресурсы, навыки письма, веб-поиск, общение.

FEDAK S. A., VOVK I. R.

USE OF INTERNET RESOURCES FOR TEACHING UNIVERSITY STUDENTS WRITING IN ENGLISH

The article deals with the use of Internet resources for developing writing skills of the university students. The main types of electron resources and the ways of the most efficient application of the WWW are introduced.

Key words: Internet resources, writing skills, web quest, communication.